

MINKA ALES IN S. R. Z. ZOPET POGORELI

REV. ZAKRAJŠEK IN MR. OMAN DOBITA POPOLNO ZADOŠENJE PRED SODIŠČEM.

Iz Chicago smo dobili sporočilo, da se je pretečeni torko korečno vendar vršila obravnava, katero so započeli Chicaški rdeči karji zoper Rev. P. Knežim Zakrajšek radi tega, ker je list "Sloga" razkrinkal potreči SRZ, in trdil, da so Minka Aleš preveč pridno poenagnali s kolektanjem denarja.

Dolgo, dolgo je tega, kar so prinesli rdeči Chicaški listi novico, da je bil Rev. K. Zakrajšek arretiran in so ga baje že namenavali obesiti radi njegovih zločinov. Vemo pa iz zanesljivejših virov, da Rev. K. Zakrajšek niti na sodnijo ni bil klican. Od sodišča so hodili naši rdeči mučeniki s svojimi "pravičnimi" pričetki, pa jih sodišče niti sprejeti ni hotelo. No, in končno je vendar zmagal njih "pravica", ko je sodišče izreklo, da morajo dati zadošenje Rev. K. Zakrajšku in Mr. Omanu, ker so ju po krievem dolžili. Vsem gospodom okrog SRZ, cestitamo, da so končno dosegli pravico, katero so iskali. Alešova mama so gotovo veseli danes, da so tako pridno delali za SRZ in rdečo bando.

Italijani se odpovedali Reki?

Jugoslovani zahtevajo plebiscit. — Samo 15% tržaških Italijanov za priklipitev k Italiji. — Italijanske grozovitosti.

REKA PROSTO MESTO JE MNENJE PARIZA.

Francosko časopisje pravi, da je to izhod, ki ga bodo vzeli zavezniki.

Pariz, 19. maja. — Časopisje tu je imenja, da bo mirovna konferenca odločila Reko za mednarodno mesto, ker noben drug predlog ne sprejmeta obe stranki: Jugoslavija in Italija. Viscount Milner, angleški minister za kolonije, bo ta teden predsedoval sejam odbora določenega na mirovni konferenci, ki bo preiskal italijanske kolonialne zahteve.

ITALIJANI ODSTOPILI ENO IZMED SVOJIH ZAHTEV.

Pariz, 17. maja. — Italija se je odpovedala (gotovo ne prostovojno) posesti grških Dodečenskih otokov, ki se bodo priklopili Grčki. To konča eno izmed najbolj živih nasprotstev pred mirovno konferenco. Italija je imela v posetti te otroke izza časa Tripolitanske vojske.

AVSTRIJCI SPREJELI MIROVNE POGOJE.

St. Germain-en-Laye, 10. maja.

— Danes ob 3:20 so zavezniki izročili uradno svoje pogodbe avstrijskim poslancem. Seja je trajala štiri minute. Jules Cambon je predsedoval ter izročil listine.

Vredno je pa tudi upoštevati, da zahtevalo Spartaci, da Schiedemannova vlada takoj podpiše mirovno pogodbo. Barth, njihov vodja, se je vrnil v Berolin in je na javnem shodu izjavil: "Ako Ebert in Scheidemann ne podpišeta pogodbe, je dolžnost proletariata, da se dvigne in jih vrže. Noskov militaristični genij je mogeče dovolj močan, da mori nemško delavstvo, toda njima niti dovolj poguma, niti možganov, da bi premagal zaveznike čete. — Nemški proletariat želi mir na kakršnikoli pogodbi in sicer takoj."

Oglasajte v "Slogi."

BOLJŠEVIKI UTRJUJEJO PETROGRAD.

Kolčak gre na fronto.

London, 17. maja. — Brzjavka boljševske vlade iz Moskve prouča:

Ob Finskem zalivu je sovražnik prodrl naprej pod varstvo svojih bojnih ladij v okraju Kaskollovo, 70 milij južnozapadno od Petrograda.

Copenhagen, 17. maja. — Brzjavjanov poročilo pravi, da se boljševiki v naglici pripravljajo za obrambo Petrograda napram finskim četam. Vsa privatna posestva, ki se morejo rabiti za vojaščino, je vlada prevzela in zbirala velika rezervna četa delavcev in kmetov, katere so prisilili v službo.

Ruski informacijski urad v New Yorku je sprejel brzjavko, da prisakoju čete Kolčaka na Sovjetsko vlado. Ena izmed brzjavki pravi, da je admiral Kolčak na poti na fronto, da bo sam osebno voditi čete proti boljševikom.

BROCKDORFF NE PODPISE MIROVNE POGODE.

Je prepričan, da je Nemčija ne sprejme.

Pariz, 20. maja. — Grof Brockdorff - Rantzau se je vrnil iz Spa, kjer je bil v zvezi z vlado in je bolj kakor kdaj prej odločen, da ne bo podpisal mirovne pogodbe.

Lahko se reče, da je sestanek Brockdorffa z drugimi člani Ebertove vlade prepričal, da Nemčija ne bo nikdar privolila, da bi se podpisala na pogodbo. Tudi drugi ministri so enako odločeni, da ne bodo podpisali.

Brockdorff je prinesel seboj iz Spa nemške protipogodbe, ki so bile sestavljene v Parizu in potrjene v narodni zhornici, katera namerava predložiti zaveznikom po preteklu 15 dni, katere so mu zavezniki dovolili za pomislek.

Poroča se, da bodo Nemci zahtevali v teh pogojih, da se v vseh točkah upošteva širinajst Wilsonovih točk in s tem mitslio pridobiti za ameriške delegate in ob enem razdeliti Ameriko in zaveznike, drugič pa bodo zahtevali za se popolno socijalistično vlado ter ob enem apelirali na zaveznike socialiste, da naj branijo nemški proletariat suženstva mednarodnega kapitalizma, in s tem nameravajo zasejati razdor med narod in vlade zaveznikov.

S tem dvojnim napadom upa Berlin, da bo omajal moč mirovne konference v toliko, da bodo upravljeni upoštevati nemški po pravek mirovne pogodbe.

Vredno je pa tudi upoštevati, da zahtevalo Spartaci, da Schiedemannova vlada takoj podpiše mirovno pogodbo. Barth, njihov vodja, se je vrnil v Berolin in je na javnem shodu izjavil: "Ako Ebert in Scheidemann ne podpišeta pogodbe, je dolžnost proletariata, da se dvigne in jih vrže. Noskov militaristični genij je moč dovolj močan, da mori nemško delavstvo, toda njima niti dovolj poguma, niti možganov, da bi premagal zaveznike čete. — Nemški proletariat želi mir na kakršnikoli pogodbi in sicer takoj."

AMER. ZRAKOPLOVCI PRVI ČEZ ATLANTIK.

Benedikt XV. prosi za Nemčijo iz človekoljubja.

Rim, 19. maja. — Kardinal Gaspari, papežev državni tajnik je postal oficijelno brzjavko na Colonel House, ameriškega delegata, v katerej mu poda prošnjo, ki so jo poslali nemški škofje na papeža, v kateri pravijo, da je popolnoma nemogoče, da bi mogla Nemčija izpolniti pogoje.

NC 3 je zapustil Horta 20. maja in se ustavlja na Pouga Delgada, kjer bo čkal ugodnega vremena, da poleti v Lizbono, kjer se pripravlja na velike slavnosti za sprejem zrakoplovcev.

PAPEŽ POŠLJE BRZOJAVNA KONFERENCO.

Benedikt XV. prosi za Nemčijo iz človekoljubja.

Rim, 19. maja. — Kardinal Gaspari, papežev državni tajnik je postal oficijelno brzjavko na Colonel House, ameriškega delegata, v katerej mu poda prošnjo, ki so jo poslali nemški škofje na papeža, v kateri pravijo, da je popolnoma nemogoče, da bi mogla Nemčija izpolniti pogoje.

Kardinal pojasnjuje tudi, da povež to storiti za Nemčijo, kar bi storil za vsako drugo državo, ki bi ga prosila pomoči. Papež želi, da bo Wilson v svoji modrosti vplival na vse deležne mirovne konference, da bi sklenili res pravi in trajni mir.

LJUBLJANA PROTESTIRA.

Ljubljana, 16. marca. — Porocilo, da je glede naših meja na zahoduh že padla odločitev in da zgubimo Goriško, Trst in Istro, se je bliskoma razširila po Ljubljani in deželi. Povsod je ta vest povzročila velikansko ogorčenje in globoko žalost. Po Ljubljani smo videli, kako so mnoge goriške begunke jokale.

Že na vse zgodaj so raz ljubljanske hiše zaplavljale črne zastave. Okoli 11. ure dopoldne se je pred pošto zbrala velika množica, da da očitno duška svojemu ogorčenju. Iz pred pošte je množica s slovenskimi trobojnimi, ovitimi s črni florami, na čelu korakala pred magistrat, nato mimo škofije. Jugoslovanske tiskarne, čez mesarski most, po cesti sv. Petra, mimo Uniona, sodnije, kavarne Europe in dalje po Bleiweisovi cesti pred vladno palačo. Tam so zavili slovenske trobojnice v žalne trake. Sledilo je več govorov, v katerih so govoriki med burnim obdravjanjem množice ogorčeno protestirali proti zločinskemu počlepnu Italije. Po govorih se je množica mirno razšla. Gostilne, kavarne, gledališča in kino so bili zaprti. Demonstracija se je vrnila v popolnem redu.

Dopoldne je imela Zveza Orlov svoj občini zbor, katerega so se udeležili strelni zastupniki orlovnih organizacij iz vseh delov domovine. Na občinem zboru je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

"Slovenski Orli, zbrani dne 16. marca 1919 na občinem zboru Zvezze Orlov v Ljubljani, protestirajo najodločneje proti okupaciji južnih krajev naše Jugoslavije, posebno Goriške in Trsta od strani imperijalistične italijanske vlade; protestirajo proti grdemu postopanju z našimi ujetniki in interiranci in proti krštviti narodne in človeške svobode prizadetega jugoslovanskega prebivalstva. Obenem izjavljajo že vnaprej, da v nobenem slučaju ne priznajo sklepa mirevne posvetne, če se bo kršila svetost Wilsonovih načel in taki ne pridejo pod Jugoslavijo. Naj se odreči tem krajem, katerakoli oblast, slovenski Orli se jih ne morejo odreči in bodo delati z vsemi sredstvi na to, da se konflikt konča z našo zmago, z zmago naše narodne ideje popolnega ujedinjenja."

Za večer je bila napovedana v Ljubljanskem domu slavnost desetletnice Šentpeterskega društva. Obsirna dvorana je bila nabita polna občinstva. Slavnostni govornik je mesto slavnosti otvoril protestni shod in v ostrih, odločnih besedah ožigosal italijanski počlep po naši zemlji, do katere nima niti najmanjše pravice.

NEUŠMILJENI ITALIJANI.

Reka, 18. marca. — Dr. Kurelić, učitelj Ladavac, profesor Fronkola in brata Dusić se nahajajo internirani v Gagliari, Sardiniji. Okolica je malarčna, stanujejo v sobah brez oken. Za hrano prejemajo nekaj mleka in jaje. So brez vsakih sredstev in imajo malo načoda, da bodo sploh preživeli interracijo. Iz Pariza je bilo poslanih vsakemu po tisoč frankov, toda italijanske oblasti so denar vrnili, češ, da ga vojaška cenzura noči vročiti. Zdi se torej da hočejo Italijanske oblasti te pazinske mučenike popolnoma uničiti.

ITALIJANI V DALMACIJI.

Split, 18. marca. — Včeraj smo poročali, da so italijanske okupacijske oblasti v Šibeniku, Kninu in Drnišu arretirale in izgnale vse skupaj 61 oseb. Danes so nam došle iz Zadra nove zvesti. V Zadru so arretirali in v Italijo deportirali bivše člane pokrajinske vlade, dr. Uroša Desnico in dr. Jerka Machleda, predsednika delavčnega odbora in narodnega zastopnika, ki ga je tako v početku vojne arretirala Avstrija in ga zaprla v trdnjavi "Mamola" na vzhod Boke kotorske; potem dr. Stjepan Metličić, prvega narodnega namestnika v Zadru in dr. Josu Jaboloviću, prvega namestniškega podpredsednika dr. Josipa Tončića, predsednika odbora Narodne veče in profesorja dr. Marijana Stojkovića, glavnega tajnika odbora Narodnega veče. Narodnemu boritelju Biankiniju so dali propustnico za Zagreb s pogojem in stroškom ukazom, da se ne sme več vrneti v Zader. V Skradinu, kjer bo nosil seboj pošto.

UČITELJSKO DRUŠTVO V SEŽANI RAZPUŠČENO.

Trst, 18. marca. — Italijanske oblasti so razpustile učiteljsko društvo v Sežani, ker je protestiralo proti okupaciji in ker se nöče udinjati v službo italijanske propagande.

ZRAČNA POŠTA MED BELGRADOM IN LJUBLJANO.

Belgrad, 8. marca. — Jutri ob 9. uri dopoldne odplove iz Belgrada prvi poštni aeroplani v Ljubljano, ki bo nosil seboj pošto.

ITALIJANSKI GENERAL SEGRE V LJUBLJANI.

Dunaj, 18. marca. — Italijanski general Segre je danes zvečer odpotoval v Ljubljano, kjer bo predsedoval entitentni komisiji, ki bo preiskovala takozvane ljubljanske in zaloške dogodke.

S SEVERNE FRONTE.

Ljubljana, 18. marca. — Dne 16. t. m. med 3. in 4. uro popoldne so Nemci streljali na Črni graben, okoli pol šestih popoldne pa na naša straže pri Lušniku in pri koti 470 zapadno od Lušnika. Izgubili nimamo. Odgovorili nismo.

Poročilo z dne 17. t. m.: Okoli pol dveh popoldne so Nemci pripeljali z avtomobili ojačanja do Raka in se razvili v rojno črto v smeri proti Črnemu grabnemu. Nemška artiljerija je oddala 18 strelov na Sv. Florijan, na cesti Rustat-Velikovec in Rustat-Sv. Florijan. Ob tričetrti na stari popoldne je nemški aeroplani metal letake nad Pliberkom. — Radgonski odsek: Okoli devetih zvečer so Mažari streljali na naše postojanke s puškami in strojnici.

"PRAVDA" O LJUBLJANSKIH DOGODKIH.

Belgrajska "Pravda" od dne 14. marca prinaša uvodnik pod naslovom "Ljubljanski dogodki". Članek je cenzura zelo pobelel. Iz ostalega citiramo: "Ako se je res zgodila kakšna netaktnost nasproti italijanskim ali katerimkolik drugim zaveznimčkim častnikom, bošili so strani prebivalstvo, bodisi od strani tamkajšnjih pokrajinskih oblasti, potem mi to globoko obžalujem." (Zaplenjeno.)

Mi smo bili svoj čas v mnogo natejših odnosih z Avstro-Ogrsko nego danes z Italijo (?), v Srbiji je obstajala globoka in davna mržnja na vse, kar je avstrijsko, pa vendar nit ni najkritičnejših časih ni bilo nikjer nobenega izgreda proti uradnim organom avstroogrške države, čeravno so bili v Belgradu njihovi carinari in raznovrstni drugi uradniki. Se našala proti njim drugače nego hladno, a strogo korektno in učudno. (Zaplenjeno.)

Ako pa v Ljubljani — kar je tudi mogoče — nicesar ni bilo, potem je vladna dolžnost, da to javno in odkrito ustanovi, poda svoj uradni, avtentični opis dogodka in na ta način prepreči, da bi se iz izmišljene stvari koval v svetu kapital proti našemu narodu in našemu državnemu in narodnemu dostojanstvu.

BOJ ZA ŽENSKO VOLILNO PRAVICO.

V Zagrebu se je vršil shod pod milim nebom za žensko volilno pravico. Govorile so ga Zofka Kveder - Demetrović, ga. Korac, ministrica soprog, in ga. Šarić. Gospa Korac je napadla klerikalizem, ki da je največja zapreka ženski duševni in socijalni osvoboditvi. Gospa govorica je tu gotovo mislila na nekakšen "srednji vek", kajti v današnjem času steje stvari čisto drugače. Vladajoča stranka na Hrvatskem, ki je pred letom dni odrekla ženskemu volilnu pravico, je bila hrvatsko-srbska koalicija, ki menda vendar ni klerikalna. Stranke

SLOGA

TEDKNIK ZA SLOVENSKI NAROD.

IZHAJA VSAK ČETRTEK DOPOLDAN.

67 E. 7th St. New York, N. Y.

NAROČINA: \$ 2.00 na leto — \$ 1.00 za šest mesecov.

CENE OGLASOV NA ZAHTEVO.

ISSUED EVERY THURSDAY BEFORENOON

By the

SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE.

67 E. 7th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. James Seliškar, President, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Paul Schneller, Treasurer, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Viktorin Perc, Secretary, 67 E. 7th St., New York, N. Y.

Subscription rates: \$ 2.00 per year — \$ 1.00 for six months.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

TEL.: ORCHARD, 2173.

ČETRTEK, 22. MAJA 1919. THURSDAY, MAY 22, 1919

Entered as second-class matter Dec. 21, 1918 at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

VOLUME V. LETO

ŠTEV. (No.) 21

RAČUN SE BLIŽA

Kar je klepetulja med ženskami, to je nasa dica "Enakopravnost" med slovenskimi časnikami v Ameriki. To ti klepeče in klepeče in zlobodra, da je že kar smešno. Vendar tej svoji klepetavosti marsikaj izblekne, kar je tako prav, da pride na dan. Tako je ta uboga tetka pred par dnevi prišla s klepetavim člankom o delovanju SRZ. in SNZ. Iz Chicago čujemo, da so bili ato jako vznemljeni, ko so ta članek citali. Tetka tu naravnost izklepetela, da SRZ. ni nicesar storilo za osvobojenje slovenskega naroda niti za ureditve njene politike. Poslali so par brzovajov v Pariz in Washington. Izdali so par iztisov nekega Review, o katerem se nikjer nicesar ne ve in se nikjer ne uposteva. Toda, kar je najznačilnejše, je to, da pove tetka, kdo je krije vsega njih nevseha. I, kdo drugi kot SNZ? Pomišlite vendar, kaj je ta SNZ storila? Lansko leto so ji baje ti slavni gospodje ponudili roko v zvezu. Pa mislite, da je ta SNZ. molčala in se nam do "črne zemljice priklonila" in se čutila "presrečna, da smo se ji mi, slavna ekssekutiva", milostno približati? Kaj se? Tako je začela ta SNZ. pisati, da smo se ponizali, ponizati se pa nismo hoteli in smo raje šli nadalje svojo separatističko, protinatorno pot.

Zlastna je ta samoobtoza. Tu tetka priznava, 1) da ni nje na stranka nicesar dosegla, 2) da je SNZ. veliko dosegla tako, da je slavna ekssekutiva čutila potrebo, da se "poniza", 3) da je bil pa njen napuh, njeni namišljena čast več, kot velikanski narodni in delavski koristi, za katere se je šlo, da je toraj hote in vede nasprotovala dobrati stvari, čeprav je vedela, da s tem postavlja v nevarnosti narodno vprašanje.

Tako je prav tetka! Le se včet takih člankov, pa bode kmalu narod spoznal, kdo ga je vodil za nos v najkritičnejših časih njegove zgodovine.

Le še tako naprej, pa se bode prebudil slovenski ameriški delavec in vas vprašal za račun vašega delovanja! Zaklicil vam bo: "Zaupal sem vam, ker ste mi sladko govorili. Dal sem vam svoje krvavo zaustavljeno cencete, katere sem pristral, ker ste mi obetali, kaj boste vse za nas dosegli s tem denarjem! Sedaj, go spodje, kje so vasi obetani veseli? Kam sta dali denar, katerega sem vam?" Nisem ga dal, da bi vi po Chicagi zanj pili. Dajte račun!"

Tako bode govoril prav v kratkem slovenski ameriški delavec. Le počakajte, da se pošta zveza odpri. Razni zastopniki naših rdečkarjev so že sedaj tepeni po naselbinah.

Tetka, vi si pa zapomnite lepe besede Lincolnove: Mogoče je za nos voditi nekaj ljudi nekaj časa, ali vse ljudi nekaj časa, nemogoče je pa za nos voditi vse ljudi ves čas.

ŠE ENA RESNICA.

Da, se ene resnice ni mogla zamolčati Clevelandska "ragla". V uvodnem članku je prinesla iz Jugoslavije o vzorni disciplini in vzornem redu, kateri vlada doma na Slovenskem, tako da ga občudujejo Srbi in Hrvatje.

To je zopet hud paper za naše republikance, če le količaj mimo.

Ali doma ni nje republikancev, ki so navdušeni za republikansko obliko bodoče vlade v Jugoslaviji? Vsaj se je vstanovila poselna stranka pod vodstvom dr. Ribnikarja, katere namen je delovati v tej smeri.

Ali doma ni nje socijalistov? Tetka sama poroča, da so vse stranke danes v Jugoslaviji, kakor so bile pred vojsko, samo da je socijalista nekoliko močnejša, kakor preje.

Pa vkljub tem strankam, tej različnosti prepricanja tolik red, toliko disciplina. Celo politiko vodi "črn" — duhovnik Korošec, pa ali ga liberalci, brezverci, socijalisti, napadajo?

Da, doma vodijo politiko trezni veliki možje, ki ljubijo ne nadodne "žepe" — temveč narod sam! Tam v brezverski in socijalistički stranki ne vidijo sedaj družega pred seboj, kot en narod, katerega treba osvoboditi, urediti. Tam republikanci in socijalisti vidijo kako strašen smrtni, neodprtstljiv greh nad lastnim narodom bi storili, ako bi sedaj dvignili vprašanje o obliki vlade, ko vedo, da bodo dovolji časa, da se bode o tem govorilo, ko se enkrat pretrajajo vse vezi in verige, v katere je bil narod vključen.

Da, zato pa, draga tetka, dotični članek prioboste skozi celi mesec vsaki dan z rdečimi črkami na prvi strani in ga razposlajte po vseh naselbinah, da ga bodo čitali vsi od vas zaslepljeni rojaki, kajti ta članek je strašna odsodba vaše politike in vašega cepljenja naroda. Ta članek je klic rojakov doma vam. Fej vas bodi!

Nova doba - novi cilji.

Slovenska Narodna Zveza ima velikanske uspehe za seboj. Ni obstala dolgo, ni veliko kričala, pač pa veliko delala, veliko žrtvovala in veliko dosegla. Kar se je za Slovence pri Wilsonu doseglo, dosegla je SNZ. Vse bi bila pa dosegla, ko bi ne bili naši socialisti naroda razdelili v najusodenoljepšem času. SRZ. je bilo ustanovljeno kot strankarsko-fanatična organizacija slovenskih tako zvanih socijalistov. Strankarska je ostala celo čas svojega obstanka in strankarska je še danes. Njeni voditelji so pa premajhni ljudje, prefanatični strankarji, da bi se mogli dvigniti nad stranko, na narodno stališče, da bi bili vsaj v tem velikem času pozabili na ozkoščne strankarske koristi in mislili samo na narod. Nasprotno je pa SNZ. zdrževala v sebi ves trezen in v resnicu narod ljubeči element ameriških Slovencev. Res je SRZ. "daleč nad krikilovalo SNZ. v številu članstva in število vse ameriških Slovencev. Toda to ravno kaže, kako žalosten sad je rodil med nam takojmenovani slovenski socijalizem, oziroma zastupljevanje slov delavstva po njih "delavskih listih" in "delavskih voditeljih". Zato je pa SNZ. zdrževala v sebi vse stranke in vse sloje. Tu je bil duhovnik poleg socijalista, veren Slovenec poleg brezverca. Vsi jedini, vsi složni, vsi prešinjeni samo ene misli — kako pomagati narodu.

Iz tega pa mi sklepamo dvoje: 1. da je SNZ. edina organizacija med nam ameriških Slovenc, ki je v resnicu "narodna" organizacija; 2. pa, da je zato njeni načini v prihodnosti, da krepi razvijanje svoje delovanja za slog in edinstvo med nam ameriški Slovenci, da zaceli zevajoče rane razcepljenosti, katere je vsekalo narodu-fanatično strankarstvo nekaterih laži-socijalistov, ki so pod krinko socijalizma in delavskih koristih narod same delili, samo da so se okoristili. SNZ. je pokazala, da ima v sebi vse predpogoje za drzavega razvoja, da jo vodijo možje, ki so širšega obzora, da je njen program tako širok, da ga sprejme lahko vsakdo, bodisi osebnega prepricanja tega ali onega, samo ako je poštenjak in ako resni misli na splošne narodne koristi.

V tem pa mi vidimo velikansko nalogo, katero ima SNZ. za našo prihodnost, ako se jo bode hotela lotiti.

Naj članstvo SNZ. misli nekoliko na to in naj se posamezne podružnice oglasijo.

Vedno lepše.

SRZ. je doživel nov poraz in sicer tega pa v lastnih vrstah. Tudi svobodomiselnina podpora Jednota je imela glasovanje, ali naj se da \$2000 za SRZ. ali ne. In kaj je bil odgovor? Velika večina slovenskih svobodomislecev je dala nezaupnico SRZ. in glasovala z "ne". Izid glasovanja je bil: 446 glasov je bilo "da" in celih 1938 pa proti.

To je buda brea, kakrsne najbrže slavna "ekssekutiva" ni pričakovala. "Tudi ti, moj Brun?" je baje na veklikat, kaj je čutil to poročilo.

In vendar čitamo še vedno, da je 93% ameriških Slovencev prislušev SRZ., da z njimi čuti in ž njimi soglaša. Prepricani smo, da bi bil pri Slov. Narodni Jednoti izid volitev popolnoma enak, kaže se je bil pri Jugoslovanskem pri Svobodomiselnemu.

Gospodje, kje so potem tisti vaši pristaši in somišljeniki, na katere se tako ponosno sklicujete? Kje je vzlasti vaša 93% večina? Pokažite nam jo vendar, mi bi jo radi videli. — Aha, je nimate! Zato jo je pa težko pokazati.

Potem se pa duševni revčki še čudijo, zakaj jih ameriška vlada ni vpoštivala, ko so pritisnili kljuge po Washingtonu. Potem se pa še čudijo, da niso nicesar dosegli, razun kar so podrli, kar so drugi z velikim trudem in žrtvijo sezidali.

Kar je pa najgrše je pa ta perfidnost, s katero so nastopali, s katero so si lastili nekaj, česar niso imeli. Če imajo par kričače, ali pa klativitevz in la Matija na svoji strani, s tem še ni — delavstvo kot tako.

Radovedni so zopet, ali bode imela ekssekutiva vsaj toliko sramu, da bode črtala iz zapisnika svojih (!) organizacij Jugoslovansko in Svobodomiselno Jednoto.

DOPISI.

NEW YORK, N. Y.

Tamburaški klub "Slovenka" priredi svojo zabavo s koncertom v nedeljo popoldne, dne 25. maja, ob 5. uri na 62 St. Marks Place.

Po dolgem času so se tamburašice zopet odločile, da priredejo malo zabave rojakom v naši naselbini. Vedno in povsod so marljivo sodelovale, kjer se je šlo za korist naroda in tako niso imeličesa, da bi mislile na se. Plačati je bilo treba razne stroške: za instrumente, prevažanje, učenje, note itd., pa tamburašice so vedno storile z veseljem, saj se je šlo za narodno korist. — Prepricani smo, da bodo prišli vsi, ki sploh priti morej, tudi na njih prireditve in da bo dvorana napolnjena.

Na programu imajo veliko zanimivih točk, in smo prepricani, da kakor vedno, nas bodo tudi sedaj iznenadile s kako posebno zanimivim prizorom.

Ali doma ni nje socijalistov? Tetka sama poroča, da so vse stranke danes v Jugoslaviji, kakor so bile pred vojsko, samo da je socijalista nekoliko močnejša, kakor preje.

Pa vkljub tem strankam, tej različnosti prepricanja tolik red, toliko disciplina. Celo politiko vodi "črn" — duhovnik Korošec,

pa ali ga liberalci, brezverci, socijalisti, napadajo?

Da, doma vodijo politiko trezni veliki možje, ki ljubijo ne nadodne "žepe" — temveč narod sam! Tam v brezverski in socijalistički stranki ne vidijo sedaj družega pred seboj, kot en narod, katerega treba osvoboditi, urediti. Tam republikanci in socijalisti vidijo kako strašen smrtni, neodprtstljiv greh nad lastnim narodom bi storili, ako bi sedaj dvignili vprašanje o obliki vlade, ko vedo, da bodo dovolji časa, da se bode o tem govorilo, ko se enkrat pretrajajo vse vezi in verige, v katere je bil narod vključen.

Da, zato pa, draga tetka, dotični članek prioboste skozi celi mesec vsaki dan z rdečimi črkami na prvi strani in ga razposlajte po vseh naselbinah, da ga bodo čitali vsi od vas zaslepljeni rojaki, kajti ta članek je strašna odsodba vaše politike in vašega cepljenja naroda. Ta članek je klic rojakov doma vam. Fej vas bodi!

CLEVELAND, O.

— V nedeljo 11. maja je bil velik dan za Cleveland. Dva društva namreč, ki spadata k SDZ., sta razvila, oziroma blagoslovila svoje nove društvene zastave: društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 in društvo Bled št. 20 SDZ. Po blagoslovjanju so se vrstile veselice. Obe veselici sta se dobro obnesli.

Neki rojak Slovenec (pečar) ki živi na St. Clair Ave., je bil nekaj časa brez dela. Enega lepe dne se spomini, da bi se preoblekel. Vzame dolgi delavne hlače in jih položi na peč. Ne sluteč, da gori v peči, vrže hlače na peč, gre v drugo sobo po drugo hlače in ko pride nazaj, vidi svoje hlače v ognju in poleg tega tudi \$260 denarja. Ta človek je še bolj avstrijske sorte, zato ni kupil nobenega Liberty Bonda in sedaj lahko premišja svojo nevrijetno usodo, ker ni hotel oddati denarja Uncle Samu, da bi mu ga spravil v podobi Liberty Bondov.

Slovenska posojilnica si je nabavila male zabočje (hranice) za otroke, da se navadijo hrani. Dobijo se pri tem podjetju na 6313 St. Clair Ave. Slovenci podpirajo domača podjetja. Posojilnica plačuje po 5% obrestna leta na leto od naloženih vlog. Posojilnica je počela s 100\$, da vendar, ker nima nič, da ostane njena sreda, kajti vredno je bilo vse, ko so drusne ni zastopniki in zastopnici na druge posojilnice.

Iz tega pa mi sklepamo dvoje: 1. da je SNZ. edina organizacija med nam ameriških Slovenc, ki je v resnicu "narodna" organizacija;

2. pa, da je zato njeni načini v prihodnosti, da krepi razvijanje svoje delovanja za slog in edinstvo med nam ameriški Slovenci, da zaceli zevajoče rane razcepljenosti, katere je vsekalo narodu-fanatično strankarstvo nekaterih laži-socijalistov, ki so pod krinko socijalizma in delavskih koristih narod same delili, samo da so se okoristili. SNZ. je pokazala, da ima v sebi vse predpogoje za drzavega razvoja, da jo vodijo možje, ki so širšega obzora, da je njen program tako širok, da ga sprejme lahko vsakdo, bodisi osebnega prepricanja tega ali onega, samo ako je poštenjak in ako resni misli na splošne narodne koristi.

— Iz Clevelanda gre vsaki teden več rojakov v staro domovino. Veliko jih pa še čaka poročila od doma, ter se sedaj pripravljajo na pot.

Kapitani od mestnih precinkov so dobili vsak po eno nemško pikelhavbo za darilo, ker so pomagali pri petem vojnem posojilju. Tudi Slovenci so med njimi. Nekateri pikelhavbo so nove, druge pa pogoščene. Pač redel in lep spomin.

— Dne 15. maja t. l. se je tukaj pričela prva zračna pošta med Clevelandom in Chicago. Veličine postaje so naredili v Clevelandu, Bryant in Chicago. V Clevelandu se nahaja postaja na Woodland Hills Park, East 93d St. Cena pisma je 6c. Na pismo je potreben napisati "Air Mail". Pisma se smejo oddajati samo na glavni pošti. Dobijo se posebne znamke za to pošti.

— Tretja redna konvencija SDZ. v Cleveland, O., se prične v pondeljek 8. septembra v prostorih SND. Ta Zveza je solventna in ima 103% premoženja. — Vkljub hudemu udarcu pri zadnji epidemiji influenze, za katere je veliko članov umrlo.

— Poštni buletin št. 19 z dne 13. maja t. l. naznana oficijelno, da je pošta v Jugoslavijo odprta. Pošiljati se sme samo navadna pisma, dopisnice, razglednice in časopise. Priporočena pisma se ne sprejema, kakor tudi parcel-pošte ne. Nekateri slovenski časopisi so pa že pisali pred več meseci, da je pošta odprta. Iz tega se vidi, koliko je bilo na istih poročilih resnice. V drugi piše resnico.

— Himen. Dne 20. f. m. se je poročila gdje Ema M. Drašler, iz Dek

ODPRTO PISMO

gospodu predsedniku Združenih držav Woodrowu Wilsonu.

(Tiskovni urad S. N. Z.)

Zastopniki Slovenskega Narodnega Sveta v Ženevi so poslali predsedniku Wilsonu v Pariz sledečo spomenico z ozirom na mišljeno jugoslovanskega naroda v sporu z Italijo.

Gospod predsednik!

V času, ko se določa o usodi ne samo našega jugoslovanskega naroda, ampak svetu sploh, si usojam podpisani naslovniti na Vas sledče vrste:

Gospod predsednik! Tekom stoletij je zatiral tujev vsled številne in materialne premoči naš narod, toda ta je obdržal prepiranje v končno zmago pravice. Število so vražnikov naši strili, naša duša je ohnila svojo vero.

Ko ste tekom te kryave vojne predložili, gospod predsednik, celenemu svetu načela, po katerih se edino da ustvariti trajen mir, je bil naš narod znova potren v svoji veri — naše sile so se znova okreple.

Svojih čustev nismo smeli izražati; tem odločenje smo pa delali v terorju bajonetov in vešč za propast tiranov. Udarac, ki smo ga zadali mi Jugoslovani svojim kritim zatiralecem, je bil velikega važnosti za stvar zavezničkov — predvsem pa odločilnega pomena za zmago Italije.

Pred stoljetnim jarmom našemu narodu ni bilo dano, da si ustvari organe, ki bi mogli vplivati na svetovno mnenje, boj, ki ga je zahteval naš odpor, je črpal vse naše moči. Nismo mislili na to, kako bomo objavljali svoje delo, vršili smo enostavno svojo dolžnost: Za časa velike vojne smo se brigali manj za javnost, ker smo verjeli v popolno iskreno zavezničko, ki so sprejeli načela, katera ste v prvi vrsti proglašili Vi, in mogočni narod ameriški, čeprav sestavni del tvojih množin naši kriji. Današnji rod naše tako izmučene domovine je red žrtv — in teh je brez števila.

Gospod predsednik, v Vaši načavnosti se danes sklepamo o naši usodi. Je li potreba novih žrtv?

Kot člani tega rodu brez imena, ki nima svobode, da na celi svoji zemlji prosti izraža svojo voljo, si stejemo v dolžnosti, da objasnimmo svetu, posebno pa sedem Italijanom, čustva našega naroda.

Sledče izjavo predlagamo Vam, gospod predsednik, kajti do Vas goji naš narod najglubočejše spoštovanje, Vaša načela za sklep, mu so nam evangeli, ki od nje ne odstopimo.

Mi, to je, celokupni narod jugoslovanski, Srbi, Hrvati in Slovenci, smatramo vse naše ozemlje za izključno svojo in nedeljivo last. Branili bomo Soco enako kot najjužnejše po kriji in jeziku naše kraje. Dalmacija, zibelj naše jugoslovanske kulture, nam je sveta in nedotakljiva, ne manj kot zemlja goriska, napojena z našo krvjo in mati najboljih naših sinov.

Primorje, ki ga imenujejo hravsko ali slovensko, nosi ono skupno ime: jugoslovansko.

Vsaka kompenzacija je izključena. Italija nam ne more dati nikake odškodnine, saj živi celo na njenem predvojnem teritoriju naš narod. Ude našega telesa morajo ostati nedotaknjeni.

Krivic, ki smo jo trpeli stotletja, ne moremo dati sankcije.

Tla, ki jih zahtevamo, so božja in naša; mi smo obdelovali to zemljo, mi jo obdelujemo i danes, na nji smo se rodili, v nji počivajo naši ocjeti.

Tujec si je na ti zemlji ustvaril in vzdrževal postojanke za eksplotacijo, bil bi greh proti na ravi, če bi nas prisili, da postanemo privesek teh postojank.

Ne, gospod predsednik, nikdar ne bi mogli pristati na tak sklep.

Za to, da se je Italija borila za pravico proti zločinu, naj dobri nagrado v novem zločinu?

Naši delegatje na mirovni konferenci so Vas zaprosili za arbi-

trij v našem sporu z Italijo. Vsled neomajnega spoštovanja do Vas, gospod predsednik, je jugoslovanski narod odobraval ta sklep svojih delegatov.

Tisti, ki so pristali na Vaša načela, a odklanjajo Vaš arbitrij, odklanjajo uresničenje narodovih zahtev — vedo zakaj.

Gospod predsednik, naj se uredi ta spor po Vaših načelih, to je, po pravici, mi se ne bojimo ljudskega glasovanja, nasprotov: kaščnaki drugačna rešitev bi rodila belo suženjstvo v sred Evrope.

Trdno smo prepričani, gospod predsednik, da ne boste dopustili takega akta, ni Jugoslovana, ki bi ga podpisal.

Pa se nam da usiliti mir, toda za kako dolgo? Razpad nemškega militarizma nam je najboljši dokaz, da sila ne stre prašice.

Naš narod je preživel stoljetja v trpljenju, ni pa se klonil v svoji veri — on bo stal vkljub temu.

Ne vemo, kakšno razsodbo pri nese konferenci naši domovini, a v miru pričakujemo velikonočnih praznikov. Ne vemo, da li je Veliki petek že za nami, ali pa se šele pričenja naša pot na Kalvare — nikdar pa ne bomo izgubili vere v Vstajenje.

Italijanski narod je užival pri nas velike simpatije, njegov genij občudujemo, narod ne bo imel že proti narodu; pozabili bomo na ta — upajmo trenutni — nesporazum, toda če bo sledil po poti, koder ga vadijo sedaj, naj italijanski narod ve, da bo pač dospel do hipnega vespa, obenem pa do nejasne bodočnosti. To pa brezvonomo ni v korist ne italijanske mu, ne našemu narodu.

V pogorju ob izviru Soče živi jugoslovanska pripovedka o Zlatorogu, ki čuva neizmerne zaklade v votlinah naših gora. Lavec, ki bi ga ubil, bi našel ključ do vseh teh bogastev. Toda gorje mu, če bi samo ranil Zlatoroga. Iz kriji, ki bi potekla iz njegove rane, bi vsklili čudežni cvetovi ter mu v hipu izlečili rano in v svojem besu bi Zlatorog strmogla vrl drznega lovca v zvezajoče prepade.

Naj nam torej Italija izreže iz elesa funt živega mesa, ne da bi potekla kaplj kriji. Gorje, če bomo samo ranjeni!

Dobili so sedje vedno, — podložni nikdar!

Gospod predsednik, ob uri, ko okrog nas plameni svet, smatramo za potrebo, da Vam naslovimo, to pismo: v njem smo izrazili resnična čustva našega naroda, in ta so edino merodajna za bodočnost.

Sprejmite, gospod predsednik, izraz našega globokega spoštovanja.

Ženeva, dne 8. aprila 1919.
Vladislav Fabjančič, Ant. Lušin,

Dr. Matej Šmalec,
Delegati Nar. Sveti v Ljubljani.

ITALIJANSKA NENASITNOST IN VEROLOMNOST.

Glavno napotje, ki že toliko časa ovira rešitev jadranskega vprašanja in jugoslovansko - italijanskega spora, je zloglasna londonska pogoda, ki je bila sklenjena ob vstopu Italije v vojno na strani zaveznikov. Po tej pogodbi so obdelali Angleži, Franci in Rusi Italiji kot nagradu dobiti pokrajine bivše Avstro-Ogrske, vstevši Trentino, Trst, Istru, Gorisko, del Kranjskega, 100 milij dalmatinske obale in dalmatinske in istrske otroke.

Treba je pred vsem, povdariti, da ni stopila Italija na stran zaveznikov zaradi tega, ker je bila morda prepričana o pravičnosti in pravičnih stremljenjih zaveznikov, temveč iz gole dobičkažljnosti in lastne koristi. Dokazano je na drugi strani tudi izpolnitve italijanske narodne enote zivljenske koristi za Jugoslavije. Zaradi tega se zastopniki obeh narodov obvezujejo, da bodo ravno tako z osrednjimi vlastmi, da jima pomaga kot član trozvezje, ako ji Avstrija in Nemčija dovolj obljubite za njeno pomoč, ker je bila po določbah trozvezje obvezana pomagati jima le v slu-

čaju, ako bi bile onedve napadene od kake zunanje vlasti. Avstrija je bila tedaj pač pripravljena odstopiti Italiji Trentino, nikakor pa ne Trsta, dasi bi bila morda pripravljena, dati ji za to kako drugo kompenzacijo. Italiji se je zdelo to premalo, ker je isto časno tudi videla, da bi zaveznički mogli blokirati cel apeninski polotok s svojimi vojnimi ladjami, medtem ko bi tudi ne imela toljeka dobička, ako bi zmagale osrednje vlasti.

Zaradi tega se je pričela tedaj pogajati in meščariti tudi z zaveznički glede nagrade, ako se priklopi njim. Položaj je bil tedaj na zapadni fronti negoden za zavezničke, ker so Nemci vrgli svojo silo proti Francuzom ter začeli prodirati proti Parizu. Italija je to dobro videla in je vsled tega imela zaveznički v prepušči, zagroživši jim, da bo padla Francuzom za hrbet, aki ne sprejmejo ne ponudbe in odobre tudi nje zahteve.

Tako je prišlo do londonske pogodbe spomladi leta 1915 in zadnjega maja istega leta je napovedala Italija vojno Avstriji. Ako tudi bi ne bilo Italiji ničesar obljubljeno zavezničkom, bi bila vendar Italija sama na dobičku, ker je imela pričakovati od zavezničkih več koristi, kakor pa od Avstrije, in tudi več škoede in nevarnosti.

Pomisliši pa je treba, da je bila londonska pogodba sklenjena v času, ko so se vse zaveznički računali s tem, da bo Avstro-Ogrska obstala tudi se po vojni. Zaveznički državniki so sami izjavili, da ni razkosanje Avstrije njih cilj, ampak da hočejo samo Avstrijo odločiti od Nemčije in jo osvoboditi kajzerjevega vpliva. Šele proti koncu leta 1917 se je to nazarjanje zavezničkov izpremenilo, predsednik Wilson pa je to javno proglašil šele eno leto po vstopu Jugoslovjanov, jo prisilil Avstrijo na kolena in zagotovil Italiji "zmagovo", katero so ji izvojevali Jugoslovjanom.

Londonska pogodba bi imela torej veljavo le v tem slučaju, ako bi ostala Avstro - Ogrska po vojni, kajti tedaj ni se nihče mislil, da bo razpadla in da se bodo njeni narodi osamosvojili.

Prodiranje Italijanov na Krasu ni moglo osrčiti Jugoslovjanov, da bi že tedaj začeli tako odločen in unicevallen boj proti Avstriji. Boriti so se imeli za svojo lastno zemljo, ker so vedeli, da je italijanska sužnost strašnejša od avstrijske. Italijani v svoji "zmago-slavni" pisanosti na niso hoteli ničesar slisati o kakem sporazuju, z Jugoslovani, da bi jim obljubili in zagotovili nedotakljivost njihovega ozemlja. Prišel pa je v oktobru 1917 Kobarid in naglo umikanje italijanske armade proti Piavi. In šele tedaj so Italijani spoznali, da se navezani na Jugoslovane, da jim bo nemogoče izvojevati boj, dokler bodo Jugosloviani njih smrtni sovražniki. V marcu 1918 je italijanski senator in odličen časnikar Torre obiskal predsednika Jugoslovanskega Odbrabe v Londonu, dr. Trumbički; sklenjen je bil tedaj sporazum, v katereh se priznavajo skupne koristi Jugoslovjanov in Italijanov. Ta sporazum je vodil do rimskega kongresa od 8. do 10. aprila 1918, katerega so se udeležili Jugoslovani, Poljaki, Čehoslovaki in Rumunski. Predsedoval je kongresu senator Ruffini, navzočih pa je bilo mnogo senatorjev, poslancev in časnikarjev. Sprejetih je bilo več resolucij. Gledate odnošaja med Italijani in Jugoslovani je bilo sprejeti sledeče:

Gledate odnošajev med Italijani in Jugoslovani priznavajo zastopniki obeh narodov, da je zjednine in neodvisnost Jugoslovjanov vitalnega pomena za Italijo, kar je na drugi strani tudi izpolnitve italijanske narodne enote zivljenske koristi za Jugoslavije. Zaradi tega se zastopniki obeh narodov obvezujejo, da bodo napeli vse sile, da se bodo stremljenja obeh narodov med vojno in ob času sklepanja miru izpolnila.

In vrh dobre odnošajev med obema narodoma v bodočnosti se zastopniki obvezujejo, da se bodo Jugoslovanski duhovnik ga je poju-

razni teritorialni spori prijateljsko rešil na podlagi narodnosti, na odstopitvi Italiji Trentino, nikakor pa ne Trsta, dasi bi bila morda pripravljena, dati ji za to kako drugo kompenzacijo. Italiji se je zdelo to premalo, ker je isto časno tudi videla, da bi zaveznički mogli blokirati cel apeninski polotok s svojimi vojnimi ladjami, medtem ko bi tudi ne imela toljeka dobička, ako bi zmagale osrednje vlasti.

Naslednjega dne je sprejel ministriški predsednik Orlando zastopnike raznih narodov in jih za gotov v imenu vlade italijanskega prijateljstva. Med drugim se je izrazil:

"Naša skupna, da, odločilna kistor je, da se razprši končno dvom, ki je nastal glede naših vojnih ciljev. Ponovno povordjam za nas, in za vse, da je naš boj edinole za nedotakljivost našega ozemlja in za narodno obrambo proti stoljetni nevarnosti sovražne države."

Iz resoluce in iz Orlandovega govora je razvidno, da je nastal popolnoma nov položaj in novo razmerje med obema narodoma, in to prijateljsko. Resolucije zagotavljajo narodnostni princip in princip samoodločevanja v poravnaji zemljiščnih sporov za oba naroda, in ta sporazum mora biti bolj merodajan, kakor pa londonska pogodba. Orlando sam je tedaj povordjal, da je Italiji več na tem ležeče, da ima prijatelja za soseda, kakor pa sovražnike, zlasti kar se tiče uravnave meje. — Lord Robert Cecil je v angleškem parlamentu odobril ta sporazum, ameriški državni tajnik Lansing pa je tako priznal, da je Italija vojno proti Italiji dobročinko, zlasti kar se tiče Jugoslovjanov.

Posledica tega sporazuma je bila, da so Jugoslovani na italijanski fronti opustili odpor proti italijanskim armadam, ker so bili prepričani, da se jim je bati samo enega sovražnika, in to je Avstrija. Polom na italijanski fronti, ki je bil omogočen je vsled odstopa Jugoslovjanov, je prisilil Avstrijo na kolena in zagotovil Italiji "zmagovo", katero so ji izvojevali Jugoslovjanom.

Svojih obljub in doseženega sporazuma pa so Italijani sedaj popolnoma pozabili ter vstrajajo bolj kot kedaj prej pri tem, da se mora izpolniti londonska pogodba. Za našec zahtevajo sedaj že Reko, ki ni vključena v londonski pogodbi. Z razkosanjem Avstrije je odpadel glavni razlog, ki je bil merodajan pri sklepanju londonske pogodbe, da je treba namreč zavarovati meje Italije proti Avstriji. To uvidevajo tudi zaveznički, medtem ko stoji Amerika in predsednik Wilson odločno na stališču principa narodnosti in na rodnega samoodločevanja. Gražnjevost Italijanov jim zna, ako se pravčasno ne izpamejajo, prinesi drugi Caporetto, in to tako pogubnosnejsi, ker se bodo Jugoslovani borili sedaj za svojo lastno zemljo in za same sebe.

S. N. Z.

— Iz Švice od zastopnika SNZ. se poroča že v drugič, da je dobil od tamošnje pošte pisma nazaj z napisom "Pošta v Jugoslavijo zaprta". Nadalje poroča, da njemu na pošti ni znani vzrok. Pismo, katero so bila poslana iz Amerike, bo držal on tam toliko časa, da bo pošta otvorjena. Rojaki po širini Ameriki vzemite si to na znanje. Nas uboge Jugoslovane triprinči vse.

KDO BI SE NE SMEJAL?

V nedeljski izdaji iz 11. maja prinaša New York Times tudi čla neki izpod peresa svojega dopisnika in poročevalca, katerega je postal v Reku. Ta dopisnik poroča, da se je sesel z nekim Italijanom Policom, ki se je silno ogreval za združenje Reke z Italijo. Toda poročevalcu se je čudno zde lo, kako ima tako navdušen Italijan popolnoma jugoslovansko ime. Zato ga je vprašal, naj mu pojashi to.

Tu pride pa "grand špas". Ta veliki Italijan z jugoslovanskim imenom mu je pojashi tako-le: "Vidite, vsa duhovščina po celem Primorju je jugoslovanska. Zato vse italijanska imena poslovani. Moje pravo ime je Poli. Toda ju-

zavise večinoma od tega, kako ste pripravljeni jih negotovati. Ne vznemirjajte se ako vaši lasje niso kakor bi morali biti. Zabranite, da ne bodo izpadli, zagotovite jim dobro rast, odstranite dandruff in držite kožo čisto s tem, da rabite

Lepi lasje

(Severa's Hair Tonic) kot eden najboljših pripomočkov za negovanje las. Uspeh tega bo zadovoljil vsacega, čigar lasje potrebuje pozornosti. To zdravilo zabriani dandruff. Ženske, kakor moški znači to pripravo, ki čisti in olješa lase. Priporoča se toraj vsem. Cena 65c in 3c vojnega davka.

Severovo toniko za lase

(Severa's Hair Tonic) kot eden najboljših pripomočkov za negovanje las. Uspeh tega bo zadovoljil vsacega, čigar lasje potrebuje pozornosti. To zdravilo zabriani dandruff. Ženske, kakor moški znači to pripravo, ki čisti in olješa lase. Priporoča se toraj vsem. Cena 65c in 3c vojnega davka.

Cesanje las

GLASIL

župnije sv. Štefana in slov. kat. društva v Chicago, III.

Ko sem premišljeval, kako bi Vam objavil vseh velikonočne kolekte, prisa mi je na misel velika dolžnost, katero imamo danes vsi zavedni katolički, t. j. dolžnost podpirati naše katoličke časopise. Kar je trdnjava v obrambo domovine, kar so trenče v vojski za dobljenje zmage, to je — katoličko časopisje za naše cerkve, naše šole, naše bolnišnice. Brez teh "trenc" ne bodo dolgo v pokradli in podrlji nam bodo vse to, kar mi z velikanskimi žrtvami in trudi zdido. — Zato sem mislil, da lahko tudi dva dobra dela naredim z enim udarem: objavim uradne vesti župnije in podprem katoličko časopisje. Zadnja steklka tarega "Glasila" je stala \$52.50. Mesto tega je upravnistvo "Sloga" sprejelo vso ta oznanila v svoje predale in tako bodo stroški manjši in župljani na koristi. Če pa bodo naša oznanila čitali rojaki tudi po drugih naseljih, saj čitajo tudi oglašila raznih jednot in društev drugi, kateri niso v jednoti ali v društvu. In naši tudi ni treba biti sram, temveč nam bode same v čast.

Objednjem vam pa vsem župljam priporočam ta list v naročbo. List zasluži, da je v vsakih nudiši hiši! Naročite ga! Naročinimo lahko placate dečkom, ki ga prodajajo pred cerkvijo. Upravnistvo daje tem dečkom procente. Tako zveselite tudi te.

Zupnik

Društva.
Društvo Sv. Jurija \$1.00 C.O.F. \$5.00
Bratovščina Presv. Srca Jez... 5.00
Deldiška Marijina Družba 5.00
Društvo Zvon 5.00
Dr. sv. Alojzija št. 47 KSKJ... 10.00
Društvo Marije Pom. KSKJ... 20.00
Društvo Sv. Stefana št. 1 KSKJ... 20.00
Dr. Sv. Neže št. 826 WCOF... 10.00
Mladenski klub Sv. Stefana... 15.00

A.
Antolin Anna \$2, Anžiček Frank \$1, Asic Anne \$1, Augustin Agnes \$1, Arnez Joe \$1, Arch Joe \$3, Antolin Martin \$2, Anžiček Marija \$1, Antolin Martin, 13th St. \$1, Albina L. \$2, Adlešič Ivan \$2, Asic Alfon \$3, Avgustin Frank \$2,

B.

Benedik Anton \$2, Baškar M. \$2, Baskovec J. F. \$2, Biček J. C. \$3, Bešibrik Joseph \$3, Benedičec Martin \$1, Bochte Joseph \$2, Brodovič Anton \$1, Balazič Steve \$2, Bedenk Franček \$1, Bogolin L. \$2, Bogolin John \$1, Bogolin A. \$1, Basnik M. \$1, Banich Andrej \$1, Banich Anton, družina \$5, Balajc Anton \$2, Blaj, družina \$5, Brelger Mary \$1, Bobich Louis \$1, Bregantich R. Mrs., Barberston, Ohio \$1, Bogolin Martin \$1, Budi Antonija \$1, Barovizak Frances \$1, Bolan Frank K. \$1.50, Bortoni M. \$1, Berlažič Ivan \$1.50, Borkovic Anton \$4, Balasich John \$1, Beganic John \$1, Boncha Karol, Ivana \$6, Brinc Michael \$10, Berger Emma \$1, Banich E. družina \$6, Belovich Martin \$1.10, Batistig A. \$2, Bedenčec John \$1, Belazsics Ivan, Jr., Benedik John \$1.25, Blaževič Simon \$1, Bobich John \$1.50, Bobich Joseph \$1, Balazsich Martin \$1.00.

C.

Cukv-F. \$1, Coff Peter \$2, Čigón Joe \$1, Csizmasia Anton \$5, Cerar Math \$1, Cerjanc Joseph \$2, Celar Anna \$1.25, Celar M. Mrs. \$1.25, Chernoff Mary \$1, Cabar John \$1, Cirich Martin \$1, Čigón John \$2, Csavich Mary \$1, Cerjanc Joseph \$1, Czoppott Joseph \$1, Cerar Frances \$1, Czoppott Mary \$1, Csavich Emma \$1, Church John \$3, Cerar Rose \$1, Cesar Math \$1, Blasevich Catherine Miss \$1, Cerar Paul \$1, Ceplik Anne, Miss \$1, Copot, Joseph \$1, Mrs. Chybinsky \$1, Cirjan Steve \$1.

C.

Ceplik Anne Miss \$1, Čučnik Anton \$2.

D.

Darovic Alojzija \$1, Densá John \$2, Dresček Rozalija \$1, Dvanajšak Martin \$2, Demšar Frank \$2, Darovic Alojzij družina \$5, Dormis Anne Miss Barberon, Ohio \$1, Duller John, 23rd St. \$1, Duller Ivanka \$1, Duller John \$1, Dolsan Mary V. \$2, Drešek Joseph \$1, Dolnovich Frances A. \$3, Duller Mathilda Miss \$1, Duller Louis \$1, Dličar Gabriel \$1, Duller Louis, 23rd St. \$1, Darovich Math \$2, Dolenc Frank \$2.

E.

Erzen Frank \$1, Encimer Mary \$2, Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

Fale John \$5, Fajfar Joseph \$2,

JAREM REVŠCINE

Po F. W. Dahlman poslovenil V.

(Dalje).

Z napeto pozornosti je sledila vaki besedi in peljala sem jo s svojo povestjo skorod enega sonca sveta do drugega.

"Marija", je dejala ob koncu srečnjem, ki je razdevalo njenovo srečo, "nesramno so vaju prekazili, izdali in prodali. Tudi az sem bila nekdaj milada in lepa, kakor ti, in sem bila prodana. Tdaj sem že starejša, bogata in v gotovem ožru neodvisna, vendar ne svobodna, pa mogočna dovolj, tebi in tvojemu bratu pomagati iz zanjke, v katero so vaju vjeli."

Vstala je, pristopila k steni in skrpo pozvonila. V malo sekundah se je prikazala med vrati v brezničnu moško postava, z ženskimi kretanjami. Kakor sem mogla iz obrazov videti, dala mu je važnih povelj. S priključeno glavo, z desnico na prsih je vstopil in raven tako zopet odšel. — Bilo je blzo polnoči. Celi dan je potekel v živahnem veselju, na stotine krasno oblečenih dvornih služkinj je prišlo in odšlo, nekateri izmed njih so v vsej ponostnosti poljubovalo obuvala svoji zapovedovalki. Obilica okusno pripravljenih jedil je bilo prinešenih in zopet odnešenih in zvoki krasne godbe so glasno odmevali po sobanah. Tudi najbolj kritičen Evropejec, navajen na najlepše poteze, kar zadeva lepoto, bi se moral čutiti očaranega ob dražestni lepoti teh inozemskih žen od vseh mogočih krajev sveta. — Pa njihova lepota in njihova služba je bila samo za enega — za sultana, ki je na mojo veliko srce ravno tedaj odpotoval. Zopet sem sedela zraven svoje gospe. Naenkrat sva čuli čuden šum, ni sem znala odčak. Sultanija je vstala, odprla skrivna vrata in glej, oni manetuje se pojavit in za njim čudna postava, zagrijena od vrha do tal. Z ravno isti mi znamenitosti spoštivosti kakor zjutraj, je sluga pripeljal čudno prikazan pred nju. Na dano znamenje se je ravno tako naglo odstranil, kakor je prišel. Zagrijena postava je ostala pred nama. "Tako", je rekla sultanija z zvonkim glasom, "Daniel odgrni svoje ogrinjalo, in ti, Marija, raduj se, kajti tvoj brat je tukaj!"

V trenutku je padlo ogrinjalo, — dva vzklik! — in Daniel in jaz sva si bila v temsem objemu, sultana pa je vsa zadovoljna s smehljajočim obrazom vživala na jino srečo.

"V vajinem zopetnem združenju nahajam čustvo spolnjenega mačejanja", je dejala sultanija. Toda zdaj pa na noge in urno odšel, kjer pri vsem bogastvu, razkošju in lepoti ubogu človeško srečo ostane prazno in tako zapuščeno."

Pri teh besedah mi je potisnila v roke težko svileno mošnjo, polno cekinov. Hitro sem jo skrila v nedrije. Stopila je k omari in potegnila z nje troje haljam podobnih oblačil, eno si je odela sama in velela nama storiti izto z ostalima. Začela se je pot skozi sobe in skrivne hodnik, dokler smo slednjič prišli na prost v dvorišče. Bila je mirna, zvezdnata noč. Sultanija je imela ključ od vseh vrat; varno in tiso je odprla druge za drugimi. Pri poslednjih vratih je postalna in namnigila, storiti ravno tako. Pristopila je k vojaki tam na straži in sepetajoči mu je dala svoja povelja. Naglo se je vojak oddalil in kmalu na to smo čuli stopot voza, ki je prihajal vedno bližje, dokler se ni vstavil ravno pred našimi vratmi. Glasno mi je bilo sreč, mrzla groza je sprelevala moje kosti, visoko so se mi dvigale moje prsi. Še enkrat sva segla svoji dobrotinci v roko, še enkrat sem jo poljubila v slovo in logili smo se.

Hiro, sva vstopila v pripravljeni voz. Dolgo smo se vozili po skrivnih in temnih ulicah; smrtna tišina je vladala okoli nas, v kateri so čudno odmevali udarci konjskih kopit. Slednjič smo se vstavili pred veliko gostilno. — Med potom sva se z bratom osvobodila čudne, bleke. Daniel mi je na kratko dopovedal svoje doživljaje v Serailu, ki so bili pa mnogo manj prijetni, kakor moji. Komaj so se konji vstavili, skočil je voznik z voza, odprl vrata, pomogel nama na ulico, in hitro kakor je prišel, je zopet zginil v tem noč.

V gostilno so naru prijazno sprejeli. Zdaj sva bila zopet sama, pa v vsakem oziru precej na boljem, kakor tedaj, ko je naru hudočna žena kar čez noc zapustila. Kakor sanje so se vrstili do godki v Serailu pred mojimi očmi. Kakšne posledice je imel najine beg za sultano, ne vem. V Stambulu nisa živi duši o svojih dogodkih povedala. Tudi nisa iskala Gilbertove ladje, temveč skrivoma sva delala načrte, kako bi prišla nazaj v Indijo. Denarja sva imela dovolj plačati vožnjo za zabo. Razen tega bi se pa Daniel lahko vrnjal pri delu na ladji in tako svojo vožnjo odslužil.

Turki so ravno tedaj imeli hudo vojsko z Rusijo za kriški potolok. Je to velik potolok, katerega na eni strani oblači Črno morje, na drugi pa zavil Perekop, medtem ko ga komaj milio široka zemeljska ožina veže z rusko celino. Vojna blokada je bila vzrok, da je le redkokdaj priplula tuja ladija v Bospor. Dolgo sva čakala zaman na kako ladijo iz Indije. Od dne do dne sva odlašala ustavljalni. Kmalu so bila jadra potrgana, jambori polomljeni in ladja z neznanico silo vržena v razbita ob ostri pečini ravno na mestu, kjer se St. John-reka izliva v morje. Vsi so našli smrt v morje, le Daniel, jaz in mladi potomški smo se resili z golimi življenjem.

Vsi najini prihranki so šli z la dijo vred v morje.

Ko sva prišla iz bolnišnice, kamor so naru za nekaj dni spravili s opomoreva, nisa imela nicesar razun obleke, s katero so naru usmiljeni ljudje za silo oblekli, ko so naru potegnili iz vole. Daniel je bil od tega česa vedno nekam pobit in tudi jaz sem malone obupala vzprito toliko nezgod, ki so naru doletele. Potreba naru je bila iskati si zaščitnika. — Odločila sem si poiskati službokot služkinja v kakši družini, medtem ko je Daniel upal kmalu najti delo v ladjevničici. Kmalu sem zvedela, da hogat gospod na Prince Viljemovi cesti isče kuharico. Sla sem se ponudit za to mesto.

Mislite si moje iznenadenje in obenem moj strah, — gospod, ki je iskal kuharico, ni bil nikdo drugi, kakor Gilbert, mož, ki je bil kriv toliko našega gorja in nesreče. Nič manj se pa ni začudil tudi on sam in me je na prvi pogled spoznal. Vidna zadrega se mu je brala z obrazu, katero je pa hotel pokriti in se delal, kakor bi ga moj nepričakovani prihod silno razveselil.

"Ti si, Mary?" je rekla kolikor mogoče prijazno in mi ponudil stol, "vsedi se? Kakši si se spremeni, komaj sem te spoznal."

"Moj prihod se vam zdi malo čuden, kaj?" sem rekla napolje znoti in se vredila. "Vendar sem vesela, da smo se zopet našli. —

Dzaj bole gotovo izpolnilo moje in mojega brata pravične zalite ve."

(Dalje prih.)

Slovensko pevsko in dramatično društvo "DOMOVINA" že sedaj vladno vabi vse Greater New York Slovence na letni izlet (picnic), katerega priredi v nedeljo dne 1. junija 1919 v H. Walter's Emerald Parku, Glen Dale, L. I.

ČLANI IN ČLANICE S. N. Z. POMAGAJO PRI DELU ZA JUGOSLAV RELIEF.

bert Mlekuš \$1, Roza Suder \$1, John Zadnik \$1, Frank Mežnar \$1, Frank Udovič \$1, Primoz Zajc \$1, Marija Pintar \$1, Poslano od Ignaca Plahutnik, Shenley, Pa. \$5. Skupaj \$96.00.

Coketon, W. Va.: Jožef Batista \$5, Frank Kocjan \$5, Andrej Kocjančič \$5, Alojz Zidar \$5, Frank Kotnik \$5, John Skrjanc \$5, Anton Štaver \$4.50, Nikolaj Kaltnik \$1, Anton Rugel \$1, Jožef Gospodarič \$1, Matevž Korošec \$1, — po \$1: Jožef Kajzer, Jurij Bele, Mihael Ogrin, John Strukelj, Jožef Komat, Matevž Tršar, Jožef Kopitnik, — Ignac Zakrajšek \$2.50.

Skupaj \$41.75.

Perce, W. Va.: John Oblak \$2, John Psiček \$1.50, Mike Krajnc \$1.50, John Korošec \$1, Jožef Urih \$1, Frank Polac \$1, Tony Uhernik \$1, Frank Leben \$1.

Skupaj \$8.00.

Davis, W. Va.: Ignac Milavec \$4, Anton Zadel \$2.50, Aleksander Luzar \$2.50, Anton Čeh \$1.50, — Po \$1: Jožef Turk, Jera Krasovec, Jožef Jäčar, Mihael Milner, John Mramar, Jožef Prhavec, Frank Držina, Lovrenc Šaj, Fr. Kariš, Anton Kapel, Jožef Stembergar, John Bogdanovič, John Knap, Lovrenc Poli, John Bevčič, John Kocjančič, — John Vičič \$1.50, — Po \$1: Frank Male, Jožef Benčan, Andrej Kebe, Andrej Arhar, Anton Kočevar, Fr. Gorup, Heronim Zadel, Andrej Učič, Andrej Kučič, Jakob Tomazin, Jernej Šturem, Tony Požar, Neimenovan, Alojzij Gruden, Fr. Mavri.

Skupaj \$35.25.

Gorman, W. Va., nabran po Miss Antonija Korenčan: John Gantar \$5, Frank Turk \$2, — Po \$1: John Grabrošek, Marija Oman, Jožef Kámlanc, Marija Korenčan, Angela Oman, Neimenovan, Matevž Podgarnik.

Skupaj \$14.00.

Zena: Kako pa je to, da je tvoj površnik tako zamazan?

Moz: Smoči mi je v cestni jarek padel, ko sem šel iz gostilne.

Zena: Zakaj ga pa nisi bolj k sebi stisnil?

Mož: Ker sem ga imel na sebi.

Prvi prijatelj: Kakor sem slišal, si z Anico poročen in prav srečen.

Drugi prijatelj: Hm — da, ona je srečna, jaz sem pa poročen.

Gospa: O kako srčne so te vijolice. Vi vaščani gotovo ne veste, koliko lepote imate v tej naravi! Ali se prav nobeden ne zanimala za te ljubke rožice?

Kmet: Kajpak da — živila jih požre.

Sodnik: Vi ste se že pred petimi leti tu zagovarjali in ste navedli starost 31 let, a danes pa zoperi pravite, da ste toliko stari.

Oboženka: Jaz ljubim pravico in kar enkrat povem, pri tem tudi ostanem.

Lansko leto si bil tožen zaradi različnih vložkov, in kaj je temu sledilo?

— O saj se je pa tudi moja ne dolžnost izkazala — dobil sem samo tri mesece, pa se brez posta,

Marsik zakonski mož bo de cele ure mirno in potprežljivo presedel ob bregu in s trnikom v roki čakal, da bi kaka ribica zagrabil za njegovo vado. Doma bode pa strašen križ, ako bode treba le pet minut čakati na večerjo.

Kolikor večje časti si dosegel, toliko ponižnejši bodi, če hoče biti res velik in vreden časti.

Sodnik (enemu izmed vložilcev): Ali ta nepridiprav tudi spa da med vašo družbo?

Vložilec: Da, poprej je bil de loč, a sedaj je pa samo podporil član.

KUPUJTE VOJNO - HRANILNE ZNAMKE.

Severova zdravila vzdružuje
zdravje v družinah.

Zdravje družine

je najdragocenejši zaklad in bi ga bilo vselej teža varovati zelo opreno napram vsem izpostavljenim boleznim. Po prvih znakih oslabelosti naj si bo zelodca, jeter ali drožja, vzemite

Severa's Balsam of Life
(Severov Življenski Balzam), ki je dobro poznani tonik za prehavo in gre naravnost za vzroke, ki provzročajo sitnosti in odstranje komplikacije. Deluje na jstra, omogočuje njih delovanje in konča nepravljajanje zaprtja in dispešijo. Naprodaj v vsem lekarstvu. Cena 55c.

**W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA**

Društvo Sv. Družine št. II D. S. D., Pittsburgh, Pa., naznana vsem rojakinjem in rojakinjam med 16. in 50. leti, da je pristop v društvo za nedoločen čas prost. Bolniške podpore izplačuje društvo po \$1.00 na dan. D. S. D. izplačuje zraven smrtnine, tudi za poškodnino in raznovrstne operacije. Za nadaljnja poslušanja se obrnite na sledeni odbor: Josip Pavlakovich, predsednik, 54 Low Road; John Golobič, podpredsednik, 5621 Carnegie Ave.; George Weselich, 1. tajnik, 5222 Keystone Street; Josip L. Bahorich, 2. tajnik, 518 Dresden Way; Anton Skerleng, blagajnik, 5124 Butler St. — Mesecne seje se vrše vsake tretje nedelje v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S. Domu. — Rojaki! Rojakinja! pristopi se danes kajti jutri bo mogoče prepozno.

Naši zastopniki.

Cleveland, O. Podružnica "Sloga", 6313 St. Clair Ave. Mr. Anton Strniša, 6305 Glass Ave.; Mr. Frank Gaspari, 887 Ansel Rd.; Mr. Jakob Resnik 3599 E. 81 St.; Mr. J. Meglich, 6713 Edna Ave.; Mr. John Mesec, 14309 Darby St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.

Brooklyn, N. Y. Mr. Josip Škrabe, 79 Evergreen Ave.

Bridgeport, Conn. Rev. Mich. J. Golob, 450 Pine St.

Bridgeville, Pa. Mr. Ivan Vrtačnik, Box 505.

Forest City, Pa. Mr. Peter Srnovršnik, Box 279; Miss M. Svetne.

Houston, Pa. Mr. John Pelhart.

Pittsburgh, Pa. Mr. John Bojanec, 207-57 St.; Mr. George Veselic 5222 Keystone St.; Mr. John Golobič 5621 Carnegie St.; George Witkovich, 5104, Butler St.

Steelton, Pa. Mr. Anton Malešnič, 157 Main St.

Barberton, Ohio. Mr. Joe Lekšan, 149 Center St.

Chicago, Ill. Mr. Jos. Zupančič, 1824 W. 22 Pl.; John Horzen, 1820 W. 22 Pl.; Josip Perko, 1945 W. 22 St.

Joliet, Ill. Mr. Aleks Plut, 1207 Center St.

Sheboygan, Wis. Mr. Mike Progar 1621 N. 9 St.

Indianapolis, Ind. Mr. Frank Markič, 705 Holmes Ave.

Willard, Wis. Fr. Perovšek, Box 10.

Eveleth, Minn. Francis Greigorich, Box 22.

Soudan, Minn. John Loušin, Box 1230.

Ely, Minn. J. J. Peshell, Box 165; John Otrič, Box 322.

Braddock, Pa. J. Lesjak, 1111 Wood Way.

New Duluth, Minn. Mike Šperhar, 403-97th Ave. W.

Chisholm, Minn. Mrs. B. Globočnik, 309 Central Ave.; John Klun, Box 668.

Buhl, Minn. Gregor Rus, Box 22.

Gilbert, Minn.

KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH Postovenil: PODRAVSKI

Dalje.

"Bog vas spremi. Sčitno imate pred seboj."

Po teh besedah se je priklonil še enkrat in izginil. Jurand je ostal na griču sam ter zrl skozi meglo v daljavo, kamor mu je bil pokazal kmet. Megla je zakrivila vse naokrog. Za to-le meglo je bil skrit ta-le zlokobni grad, proti kateremu ga je podila premoč sovražnika in kruta bolest. Blizu je že blizu, ali potem se zgodi, kar se ima zgoditi. Pri tej misli je začutil Jurand v svojem srcu poleg skrbi in brige za Danušo, poleg priznanih, odkupiti jo za vsako ceno iz sovražnikovih rok, še novo, doslej nepoznano čustvo pokorštine. Evo, on, Jurand, pred česar imenom so trepetali zamejne komurjurje na njihovo povelje pokorno jezdil pred njim. On ki jih je tolkokrat premagal in pokoril, se je čutil premaganega in skopjarjenega. Bilo je to nekaj nečuvanega, in zdelo se mu je, da se vse na svetu obrača narobe. On je šel pokloniti se Križarjem, on, ki je hotel iti v borbo z vso križarsko močjo, ako bi ne bilo šlo za Danušo. Ali se marše ni zgodoval, saj je jeden sam vitez, ko je imel zbirati med sramotom in smrtno, udaril samec na celo vojsko?

Čutil je, da ga morda doleti sramota, in ko je na to pomisli, se mu je jelo srce viti od bolečine kakor se zvija volk, ko začuti v sebi ostro pušico.

Toda to je bil človek, ki je imel ne le telo, marveč tudi dušo kakor iz železa. Znal je premagati druge, pa tudi samega sebe.

"Niti ne gamem se", je dejal sam sebi, "dokler ne nadvladam svoje jeze, s katero bi utegnil le ugonobiti, ne pa rešiti svojega otroka!"

In takoj na to se je jel boriti s svojim ponosnim srcem, s svojo bojažljivostjo. Kdor bi ga bil videl na griču sedeti nepremično na orjaškem konju, bi bil spoznal, da nepremično stojec vitez bojuje najtežji boj izmed vseh, kar jih je že bojeval v svojem življenju. Boril se je dotelej, dokler ni bil prepričan, da se je vsega premagal in dokler si ni bil svest, da ga od trdnega namena ničesar več ne odtrga.

Med tem je postala megla redkejša in na obzoru se je počazal nekaj bolj temnega. Jurand je ugani, da je to obzidje grada v Sčitnem. Se ne ganih z mesta, marveč je jel moliti tako vneto in vroče, kakor moli človek, kateremu je na svetu ostalo le še usmiljenje božje.

Ko je končno pognal konja naprej, je začutil, da mu stopa neka nadaja v srce. Sedaj je bil priznani, prenesti vse, karkoli bi ga moglo doleteti. Na misel mu pride sveti Jurij, potomek največjega rodu v Kapodociji, ki je moral prestati razne sramotne poskušnje, ali vendar ni izgubil svoje časti, marveč si je pridobil prostor na desnicu samega Božja ter je postal patron vsega vitežstva. Jurand je čul večkrat pripovedovati o njem romarje, ki so prišli iz daljnih krajev. S spominom na vse to je sedaj krepčal svoje sreco.

Pologoma se je jela sprehujati v njem celo nadeja. Križarji so bili sicer razglaseni ljudje, koprneči po maščevanju, radi tega ni dvomil nad tem, da se bodo maščevali nad njim za vse svoje poraze, za sramoto, katero so si naprili pri vsakem srečanju z njim, in za strah, v katerem so toliko let pred njim prebili.

Toda prav to mu je dajalo pogum. Misli si je, da so ugrabili Danušo radi tega, da bi končno njega dobili; ko ga bodo torej imeli, kaj jim bo neki mar za nj? Da. Njega brezvombno vkujejo v železe ter ga ne bodo držali vjetega blizu Mazovije, marveč ga odpošljajo v kak bolj oddaljen grad, kjer prebije morda do konca svojega življenja v ječi, za to pa vsekakor le spuste Danušo na prost. Ako bi tudi prišlo v javnost, da se so ga polastili z zvijačo in da ga drže v ječi, ne vzamejo jem vendar tega za zlò ni veliki mojster niti kapitula, kajti Jurand je bil Križarjem zloben sosed ter je prell več njihove krví nego katerikoli drugi vitez na svetu. Ali nasprotno bi jih nemara sam veliki mojster kaznoval radi tega, ker so odnesli nedolžno deliko in pri tem se gojenko kneza, s katerim bi hotel ohraniti za vse ceno mir z obzirom na bližajočo se vojno s poljskim kraljem.

In nadeja mu je naraščala čimdalje bolj. Časih se mu je zdelo že povsem gotovo, da se z Danušo vrne v Spihov, pod Zbiškovo varstvo.

"To je kaj hraber mladenič", si je mislil, "ki ne dopusti, da bi je kdo delal krivico." In jeli se je spominjati vsega, karkoli mu je bilo znano o Zbišku. Bil se je z Nemci pod Vilno ter se dvojeval z njimi, pozval je Frigijca na dvoboj in ga posekal, ubranil deliko pred turom, napadel Lichtensteina ter te štiri Križarje pozval na dvoboj, in gotovo jim ne prizanes.

Pri tem dvigne Jurand kviku oči in zaklječ:

"Dal sem jo Tebi, o Bog. Ti pa si jo dal Zbišku!"

Pri tem mut je še bolj odleglo, kajti misli si je, ako je Bog dal Danušo Zbišku, da vendar ne dopusti Nemcem, da bi se mu rogal in da jeto gotovo reši iz njihovih rok, ko bi jom tudi držala vse križarska moč.

Nato jame znoči misliti na Zbiška. "Da, to ni le hraber mladenič, marveč tudi značaj mu je čist kakor zlato. On jo bo branil in jo ljubil. O Jezus, daj mojemu otroku, kar moreš najboljšega, toda mislim si, da na njegovi strani je ne bo žal po knežjem dvoru, niti po očetovski ljubezini." Pri teh mislih so se ovlažile Jurandove oči in njegovega srca se je polastila velika tesnoba. Kaj rad bi bil v svojem življenju se videl svoje dete ter umrl v Spihovu poleg nju, ne pa v kaki križarski ječi. Toda naj se zgodil volja božja! Sčitno je že bilo mogoče videti. Zidovje je čimdalje bolj razločno kukalo iz megle. Že se je bližala ura žrtve, radi če sar se je jel bodriti, govore sam sebi:

"Naj se zgodijo volja božja! Toda večer življenja je že blizu. Za nekaj let več ali manj, njemu je to vsejedno. Ej, hotel bi še enkrat videti skupaj svoja otroka, toda po božji pravičnosti tega nisem zaslužil. Kar sem imel doživeti, sem doživel, za kar sem se imel maščevali, sem se maščeval. Ali kaj pa sedaj? Rajše pojdem k Bogu, nego med svet, in ako bi trehalo še trpeti, pa pretpim."

Danuška in Zbišek ne ne pozabita. Gotovo se me bosta pogostoma spominjala in povpraševala: Kje neki je, ako je še živ, ali

morda ni že pri Bogu v večnosti?" Bosta poizvedovala in nemara tudi kaj izvesta. Križarji sicer kopne po osveti, toda nič manj niso lakovni odkupnine. In Zbišku ne bo žal denarja, ako bi tudi imel odkupiti le gole kosti. Da pa tudi večkrat za kako sveto mamo. Oba imata dobrin in ljubezni sreči. Blagoslovju Bog in ti najsvetejsa Mati!"

Cesta je postajala čimdalje širja in tudi ljudij je bilo čimdalje več na njej. Proti mestu so držali vozovi z drvi in slamo. Kmetje so gnali na verige človeke, k sidosu: roke je imel krepko zvezanje, nogah je vlačil za seboj verige, ki so mu v snegu neizmerno obteževalo hojo. Iz zasopljenih njegovih prstij je prihajala sapo v podobi težke sopare. Toda spremljevalci se niso zmenili za njego, vtrutenost in poganjane ga so potoma prepevali. Zagledavši Juranda, so ga rádbredno ogledovali, čude se očividno njegovi nenačadni rasti, toda pogledavši na njegove zlate ostroge in na vitežki pas, so pobesili loke v pozdrav in v znamenje spoštovanja.

V mestu je bilo še bolj živo in truščeno, toda ljudje so se obroženemu vitezu urno umikali s poto, in on je prejezdil glavno ulico ter krenil proti gradu, ki je bil še zagrijen z meglo, kakor bi spal.

Ni pa spalo vse naokrog, zlasti niso spali krokarji in vrane, katerih cela jata je topotala pred gradom s krili ter napolnovala okolico s svojim krokanjem. Jurand je kmalu spoznal, radi česa takoj krokajo te zlokobne ptice. Poleg ceste, ki drži h grajskim vratom, so stale vislice, na katerih so visela trupla štirih mazurskih kmetov. Ni bilo niti najmanjšega vetra, torej se mrliči niso gibali, marveč se je zdelo, kakor bi gledali svoje noge, ter so se zganili še le takrat, ko so se črni ptiči vsečali na nje ter jih kljuvali po glavi in po rokah. Nekateri obeševali so očitno že dolgo viseli, ker so jim trupla bila popolnoma golja in noge močno nategnjene. Ko se Jurand približal k vislicam, je odletela črna jata z velikim truščem, ki pa se je takoj vrnila ter jela znoči sedati na mrliči. Jurand, ki je jezdil mimo njih, se je prekrižal, približal se k mestu, kjer je bil nad jarkom narejen most, in zatobil.

Potem je zatobil še vdrugič in vtretič ter čakal. Na obzidju ni bilo videti žive duše in izza vrat se ni čul nikak glas. Čez trenutek pa se je končno le odprlo majhno okence kraj grajskih vrat in v predoru se pojavi brkasta glava nemškega "knehta".

"Wer da?" vpraša hričav glas.

"Jurand iz Spihova!" odvrne vitez.

Po teh besedah se je okno znoči zaprlo in nastala je znoči tišina.

Cas je tekel. Za vratni ni bilo slišati nobenega gibanja, samo semkaj od vislice se je čulo krokanje vravov in vran.

Jurand je stal še dolgo, na to pa je znoči vzdignil rog in znoči zatobil.

Toda v odgovor mu je bila tišina.

Spozna je, da ga pridržujejo pred vratni vsled križarske ošabnosti, ki je bila za premaganega nasprotnika brez meje, da mora čakati radi tega, da ga ponižajo kakor berača. Slušil je, da bo moral morda čakati do večera, ali pa še dalje. V prvem hipu je zavrela v njem kri: mikalo ga je stopiti s konja in vdariti s kanonom ob mrežo. Tako bi bil v drugem slučaju storil on, ali katerisibidi drugi mazovški ali polski vitez, najsi bi potem tudi privrili skozi vrata in se borili z njimi. Toda spominivši se, čemu je dospel, se je zavedel in se premagal.

"Ali se morda nisem žrtvoval za svojega otroka?", si je rekkel v duhu.

In čakal je.

Med tem se je na obzidju jelo nekaj čimeti. Prikazale so se krznate kučme, temne kape, da, tudi železne čelade, podskaterini, so se lesketale radovedne oči. Vsak hip jih je dohajalo več, kajti ta grozni Jurand, ki je čakal pred vratni, je bil za posadko, kaj ne navadna prikazen. Kdor ga je zagledal drugekrati pred seboj, ta je zagledal smrt, sedaj ga je mogel vsakteri ogledati povsem varno. Glave so se dvigale čimdalje višje in višje in končno je vse obzidje poleg grajskih vrat bilo polno radovednežev. Jurand si do misli, da ga glejava gotovo tudi križarski vitezi skozi predore trdjavne, toda ta okna so bila vzdana globoko v zid in skozi nje se ni moglo videti nikam, razen v daljavo. Na to so se jeli ljudje, ki so ga poprej izza obzidja mirno ogledovali, oglašati. Tu pa tam je nekdo izrekel njegovo ime, začul se je smeh, hričavi glasovi so jeli čimdalje drznejše vresčati nanj kakor na volka, kajti očividno jih uhiče ni oviral. Končno so jeli metati v viteža snežene kepe.

On pa je nekako nehote pognal naprej konja, in snežene kepe so takoj nehale padati, glasovi so utihnili in nekateri glave so izginile za obzidjem. Zares grozno je moral biti Jurandovo ime. Kmalu pa so se celo najbožajljivejši zavedli ter spominivši se, da jih od groznega Mazurja loči okop in ibzidje, so jeli srovi vojakti metati vanj ne le kepe snega, marveč tudi kosove leda, blata in kamenja, ki se je odbijalo od njegovega železnega oklepa in pokrova na konju.

"Žrtvoval sem za svojega otroka", si je ponavljal Jurand. In čakal je.

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue
nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše mogoče zobozdravniško
delo za zmerne cene.

Kot plačilo se vzame tudi "Liberty
Bonde"

Napočil je poldan, obzidje je bilo prazno, kajti "knchti" so bili poklicani k obedu. Kmalu pa so se ondi pojavile straže, in te so metalne oglodane kosti lačnemu vitezu. Ob enem so se na obzidju jeli šaliti ter povpraševati drug drugega, kateri bi si držnil stopiti doli in vdari ga s pestjo po vratu. Drugi, vrnivši se od obeda, so kričali nanj ter mu prigovarjali, da se lahko obesi na vislicah, aka mu že preseda čakanje, kajti jeden kavelj s pripravljen vrvjo je še prazen. Med takim krikom, žaljenjem in izbruhom smeha ter prošikanjem so mu pretreke popoldanske ure. Kratki zimski dan se je zagnabil k večeru, toda most je še zmerom visel v zraku in velika vrata so ostala zaprta.

(Nadaljevanje prih.)

Molitveniki z velikimi črkami za slabovidne in vse druge knjige iz bukvarne Ave Maria

se dobe pri
ANTONU STRNIŠA
6305 Glass Ave. Cleveland, O.

Telefon: Main 1441. Telefon: C. C. Hall 8821-W

Mihail S. Čerezin

HRVATSKO-SLOVENSKI ODVETNIK

PISARNA: SOBA ŠT. 414 ENGINEERS BUILDING,
na četrtem nadstropju.

Vogal St. Clair in Ontario ceste, blizu Public Square
CLEVELAND, OHIO.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini
radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in
nadlogah.

Sedaj je razmire so nas primorale, povišati ceno na
35 in 65 centov za steklenico, aka hočemo, da ostane
iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto
močjo tudi dobite. Nikar se daje premotiti z nižjo
ceno ničvrednih ponareb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zaviju kot je
tu napisano. Pri kupovanju pazite na nizko znamko,
na besedo **Loxol** in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobrti v vseh uglednih lekar-
nah in naravnost od nas. Steklonica za 65c. je kor-
istna kot pa za 35c. ker obsegata več kot dvakrat
toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Ali mi ga bo mogoče dobiti?
Gotovo!
Postave prohibicije so precej razburile ljudi. Veliko izmed njih, ki vedo, da je edino zdravilo, na katerega se vedno lahko zanesajo v slučaju slabega apetita, utrujenosti, zaprtosti, glavobola in raznih želodružnih bolezni. Trinerjevo zdravilno grenačino je legitimirano zdravilo, katero formula je bila zopet odobrena 2. maja 1919, po U. S. Internal Revenue Dept. in Washingtonu, D.C., da jo prohibicije postave populnom nici ne zadenejo, in Trinerjev Angelica Bitter Tonic je bil zopet odobren. Ali poznaš to izvrstno zdravilo? Telesu da novo prožnost in moč, ter stori težko delo kakor pero lahko, ker pomenu veliko pomoč za kmete v bližnjosti se jesenski sezoni. Naroci si zalogo sedaj in imajte zdravila pri roki v svojem domu. Vsak lekar je prodajal jih prodaja. Joseph Triner, 133-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

National DrugStore

Slovenska Lekarna
vogal St. Clair in 61 ceste.

Naša lekarna je tekom svojega obstanka postala v boljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, več in dobra zdravila. Z vso krdbo tudi izdelujemo zdravila po zdravniških predpisih.

Kadar dobis od zdravnika predpis za zdravila, pridi vselej k nam in hoči zadovoljen.